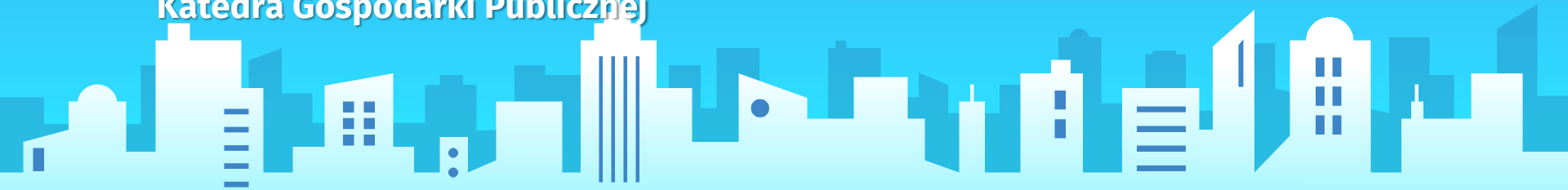

Transgraniczne procesy imigracyjne jako determinanta rozwoju demograficznego i rynku pracy Rzeszowa

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Krzysztof Jakóbiak

Katedra Gospodarki Publicznej

Dla zaprezentowania znaczenia procesów migracyjnych (szczególnie imigracji) w procesach ludnościowych miasta Rzeszowa oraz ich konsekwencji i dalszym wpływie na rynek pracy, została wykonana symulacja przebiegu tych procesów z uwzględnieniem obserwowanego strumienia imigracji.

Ulokowanie Rzeszowa w obszarze transgranicznym będącym “wrotami” aktualnej fali imigracji z kierunku wschodniego, stwarza specyficzne uwarunkowania, stanowiące czynnik prorozwojowy.

Rzeszów jest najbliższym dużym miastem na trasie fali migracyjnej.

Jego gospodarka i rynek pracy posiada znaczny potencjał rozwojowy, zgłasza zapotrzebowanie na siłę roboczą i daje możliwości znalezienia pracy.

Skomunikowanie drogowe i lotnicze stwarza korzystne uwarunkowania mobilności.

Rosnący potencjał naukowy, edukacyjny i ekonomiczny także sprzyja osadnictwu.

- **Prognoza demograficzna GUS - punkt wyjścia oceny perspektyw rozwoju demograficznego**
- **Założenia prognozy własnej i ich uzasadnienie wynikające z obserwacji migracje - wpływ na liczbę i strukturę ludności oraz procesy ludnościowe w znacznie większym stopniu niż w prognozie GUS.**
- **Wyniki symulacji – alternatywna prognoza ludności**
- **Impakt populacji imigrantów jako zasobu siły roboczej wspierającej**

Różnice w założeniach do skonstruowania prognozy ludności

Punktem odniesienia dla skonstruowanej prognozy jest opracowanie:
“Prognoza Ludności na lata 2014 – 2050”, GUS, Departament Badań
Demograficznych i Rynku Pracy, Warszawa 2014

Ważnym elementem konstruowania prognozy demograficznej są założenia dotyczące płodności, umieralności i migracji.

Założenia prognozy GUS, a prognozy własnej:

- Zdecydowanie większy napływ imigrantów i ich osadnictwo – zwiększanie liczby ludności
- “Odmłodzenie” struktury wiekowej ludności Rzeszowa napływem młodych imigrantów
- “Wzmocnienie” płodności w związku z napływem głównie ludzi młodych dla których obserwujemy największe natężenie płodności
- Dalsze wydłużanie czasu trwania życia

Różnice w założeniach do skonstruowania prognozy ludności

Według prognozy GUS - II wariant migracji zagranicznych zakłada wyrównanie się poziomowi życia w poszczególnych krajach i w efekcie zrównoważenia się czynników „wypychających” i „przyciągających” osiągnięcie w 2035 r. zerowego salda migracji zagranicznych na pobyt stały. Przyjęto, że takie saldo zostanie osiągnięte w wyniku emigracji na stałym poziomie równym średniej liczbie wyjazdów z ostatnich 3 lat oraz wzrostu imigracji z ok. 14 tys. do ok. 24 tys. rocznie. W kolejnych latach (po 2035 r.) liczby imigracji i emigracji zostałyby zrównane (Tabl. 14).

Tabl. 14. Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały; 2013-2050

Rok	2013	2015	2020	2025	2030	2035	...	2050
Podkarpackie	-829	-235	-85	66	216	366	...	366
Polska	-19904	-9797	-7348	-4899	-2449	0	...	0

Źródło: Prognoza Ludności GUS

Różnice w założeniach do skonstruowania prognozy ludności

Obserwując dynamicznie narastający w ostatnich latach napływ imigrantów głównie z Ukrainy do Polski, można oczekiwać, że przyjęte w prognozie demograficznej GUS założenie o zerowym saldzie migracji nie ma słuszności, w stosunku do miasta Rzeszowa, w przeciwieństwie do większości innych dużych miast Polski. **Tu salda migracji zarówno wewnętrznych, jak i zagranicznych już w ostatnich latach są silnie dodatnie, ponad 1000 osób/r.**

rok	2012	2013	2014	2015	2016
saldo migracji zagranicznych	-3	-94	-47	0	78
saldo migracji wewnętrznej	681	482	477	713	1125

Źródło dane: DBL, GUS

Dane oficjalnej statystyki, rzeczywisty napływ Ukraińców jest przypuszczalnie dużo wyższy o czym świadczy choćby liczba wydawanych pozwoleń na zatrudnienie obcokrajowca. **STREFA TRANSGRANICZNA!**

Różnice w założeniach do skonstruowania prognozy ludności

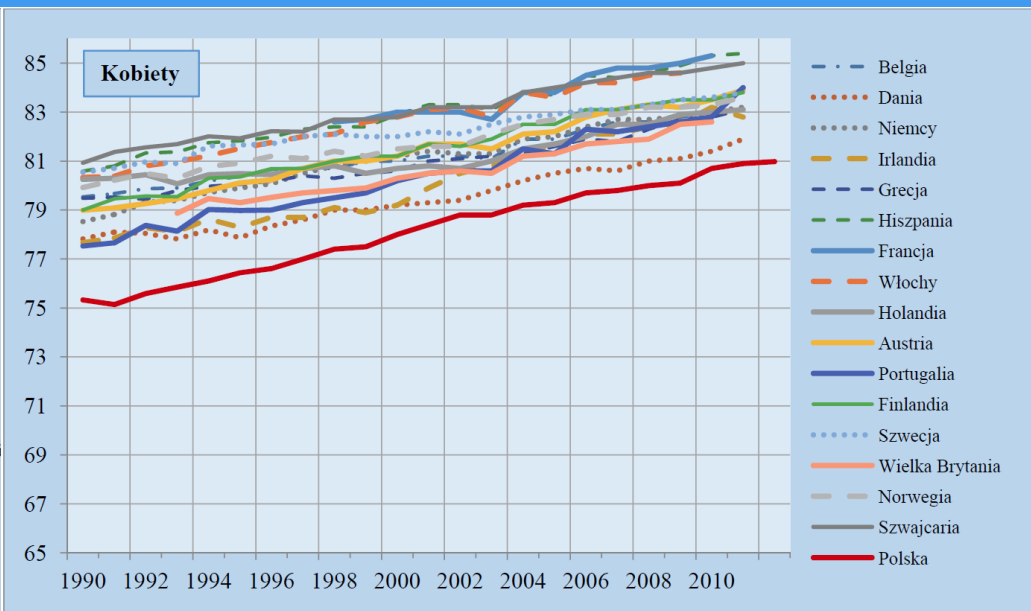
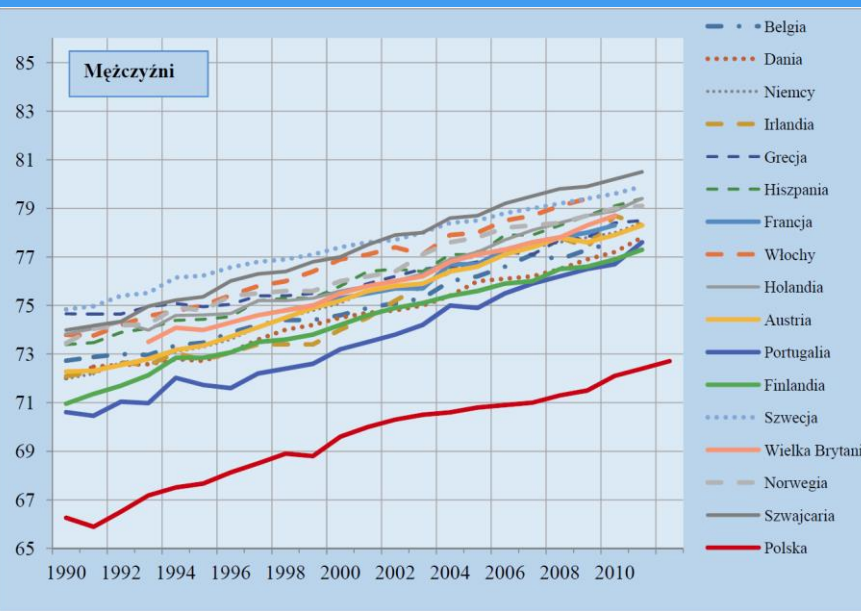
Wpływ dodatniego salda migracji na zmiany płodności w populacji Rzeszowa. Grupa ludności o największym natężeniu rozrodczości 18 – 40 lat w odniesieniu do wielkości populacji Rzeszowa to około 50 tys. osób.

Imigranci oraz migranci przybyli z powiatów sąsiednich to w zdecydowanej większości ludzie młodzi (20 latkowie) w grupie o największym natężeniu rozrodczości, zatem sama ich odecność i osiedlenie wpłynie pozytywnie i znacząco na wzrost liczby urodzeń. Ponadto ciągle chętniej migrują ze wsi do miasta młode kobiety co jest istotne dla analizy rozrodczości.

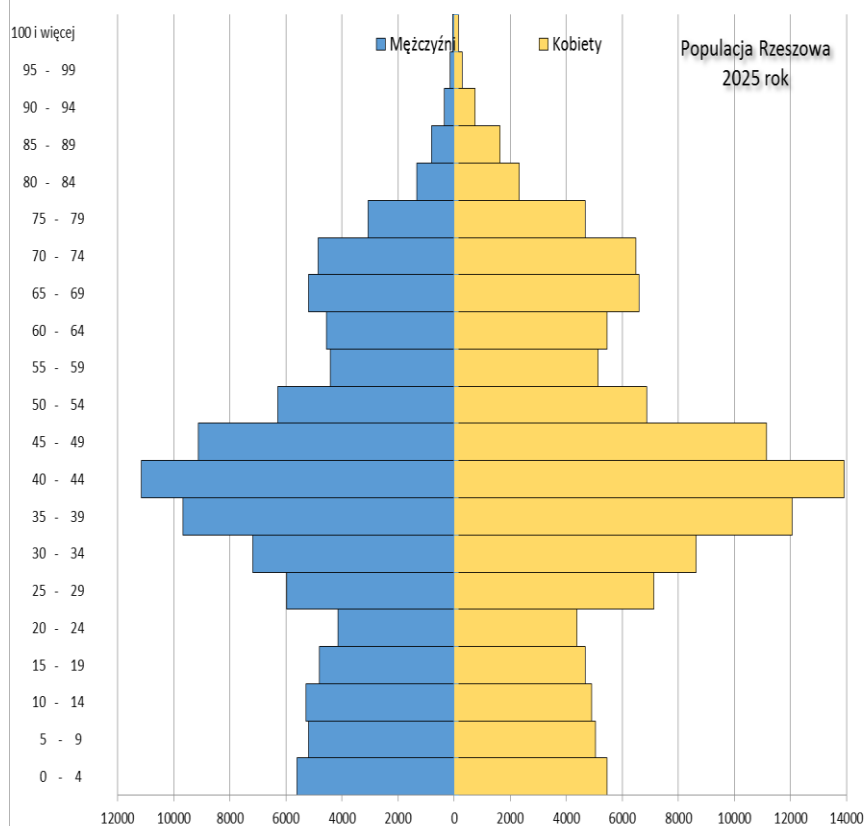
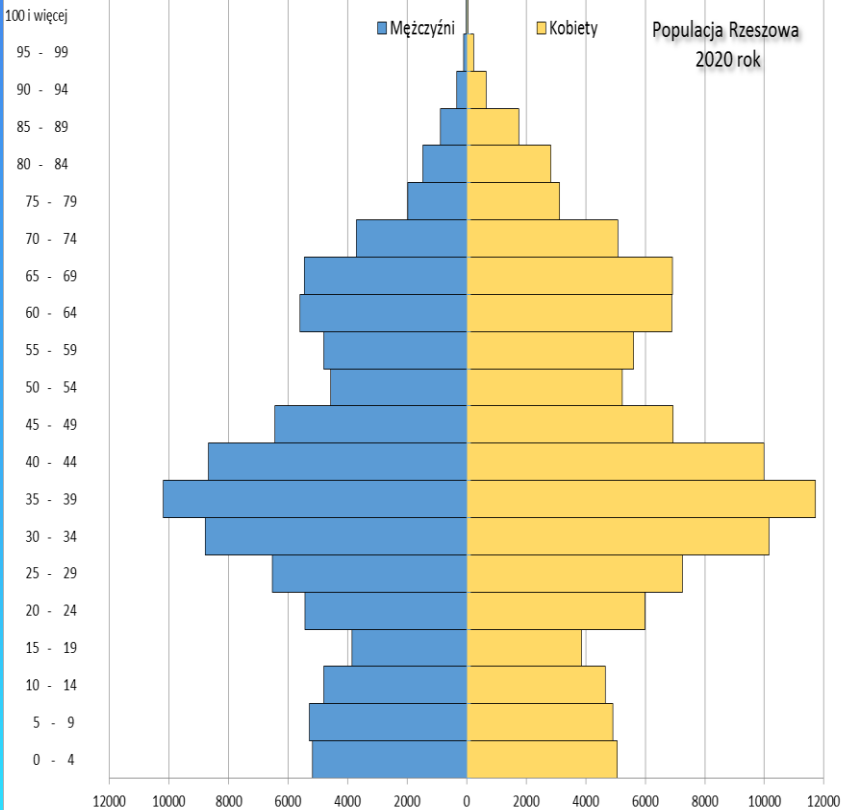
Zasilenie grupy wiekowej ludności będącej w okresie największego natężenia płodności “zastrzykiem świeżej krwi” około 1000 – 1500 osób rocznie może zwiększyć liczbę urodzeń w skali 10 lat o połowę.

Wydłużanie trwania życia w Polsce postępuje. Rzeszów pod tym względem jest jednym z liderów w Polsce i nie ma powodów, aby nie było tak nadal

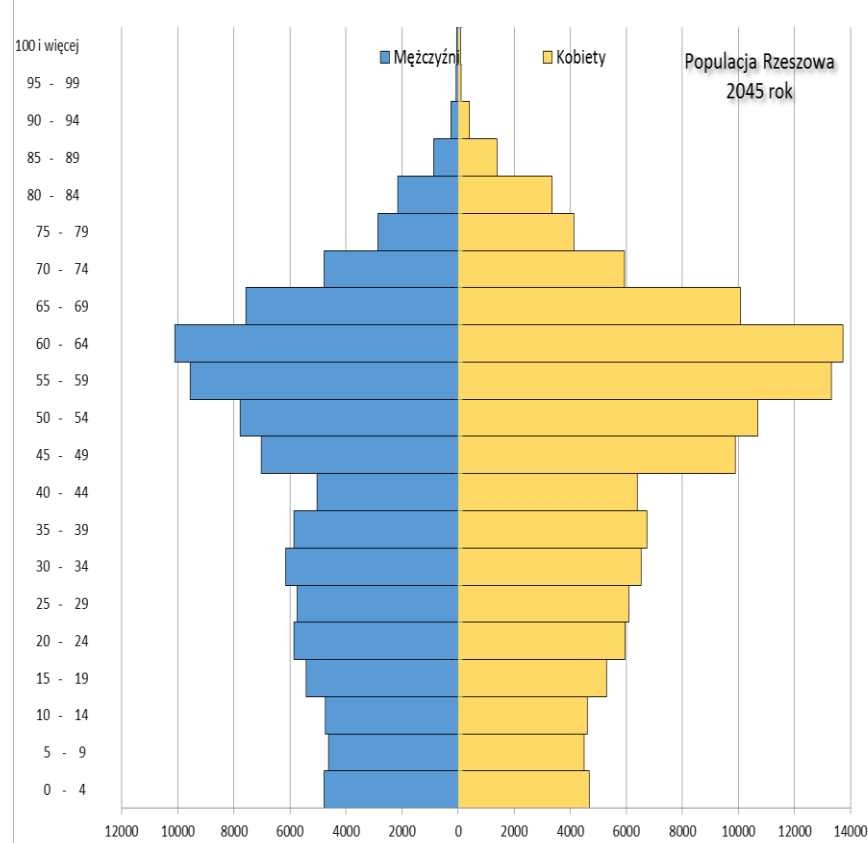
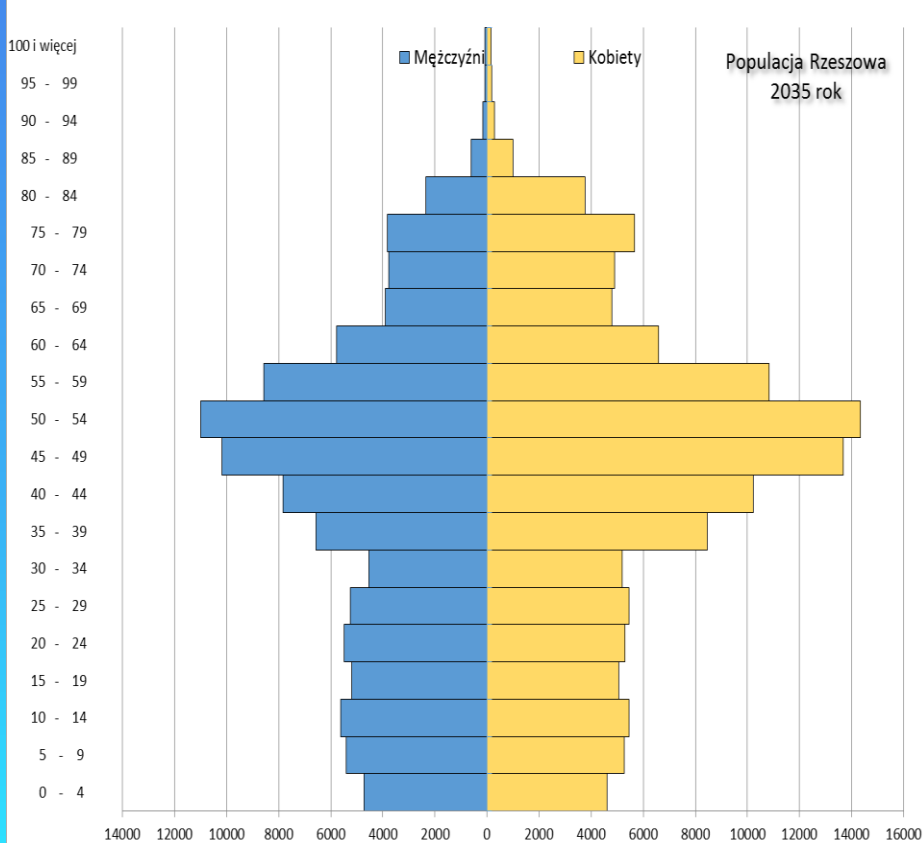
Wyk.23. Przeciętne trwanie życia w Polsce w latach 1990-2012 na tle krajów europejskich, Prognoza ludności GUS

Prognozy liczby ludności Rzeszowa

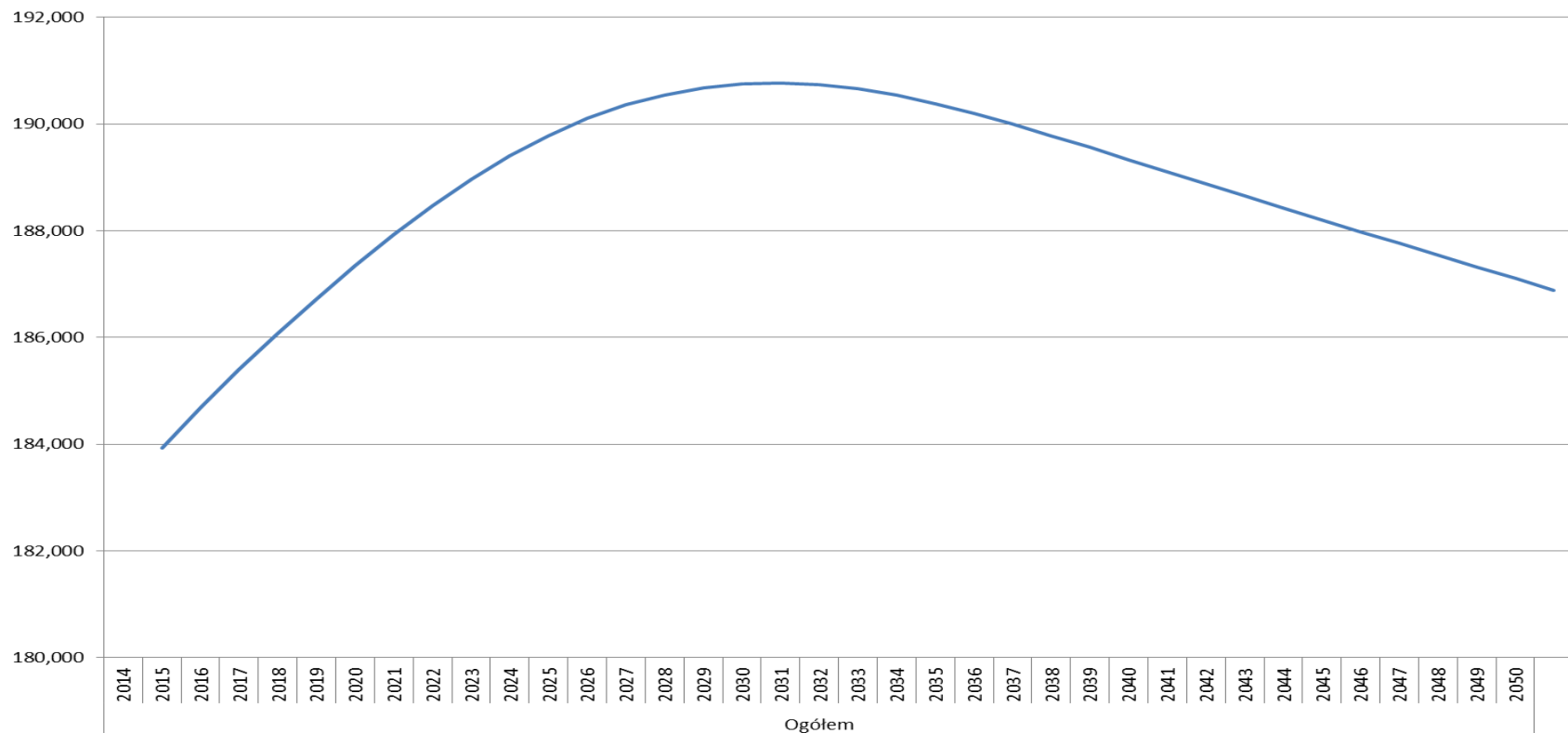

Prognozy liczby ludności Rzeszowa

Prognozy liczby ludności Rzeszowa

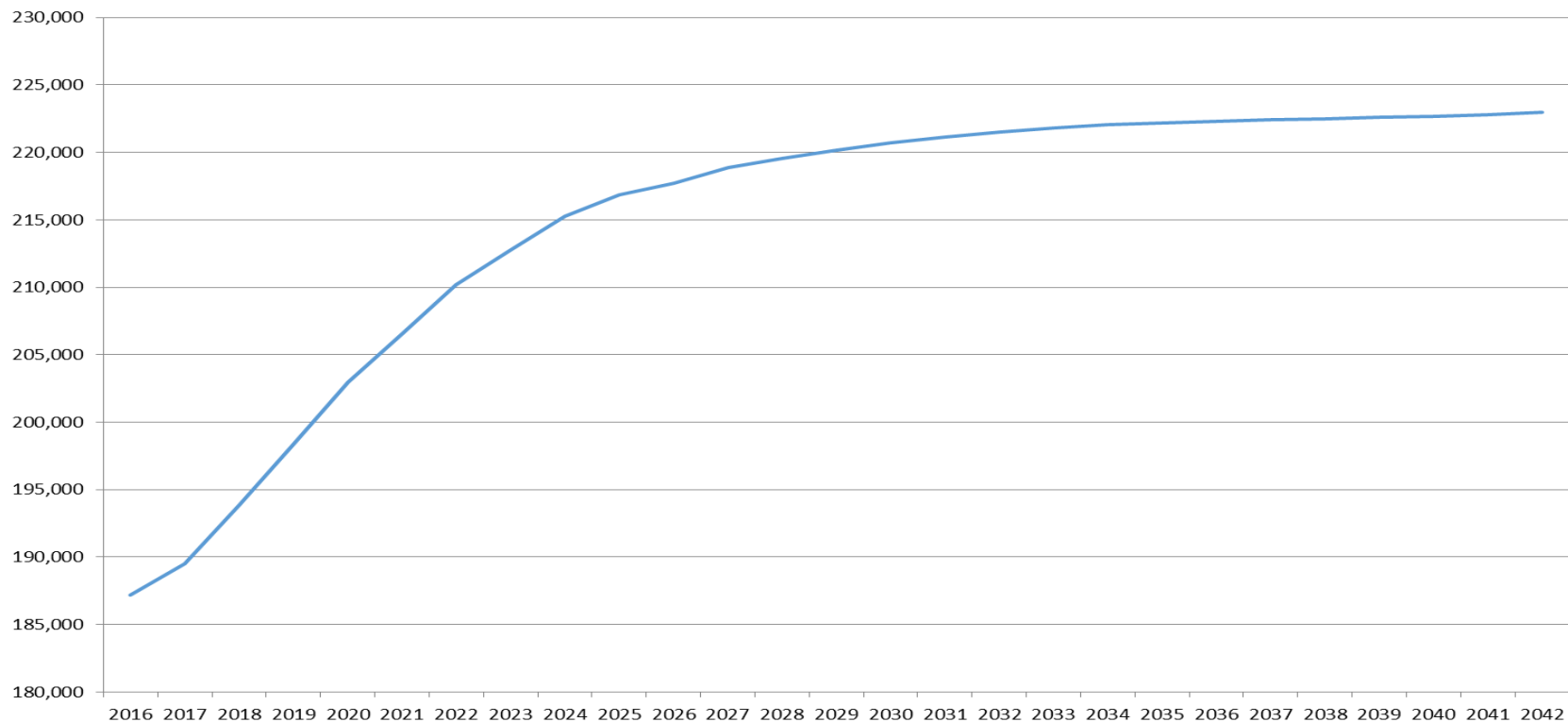
Ludność miasta Rzeszowa w kolejnych latach wg prognozy GUS

Ogółem

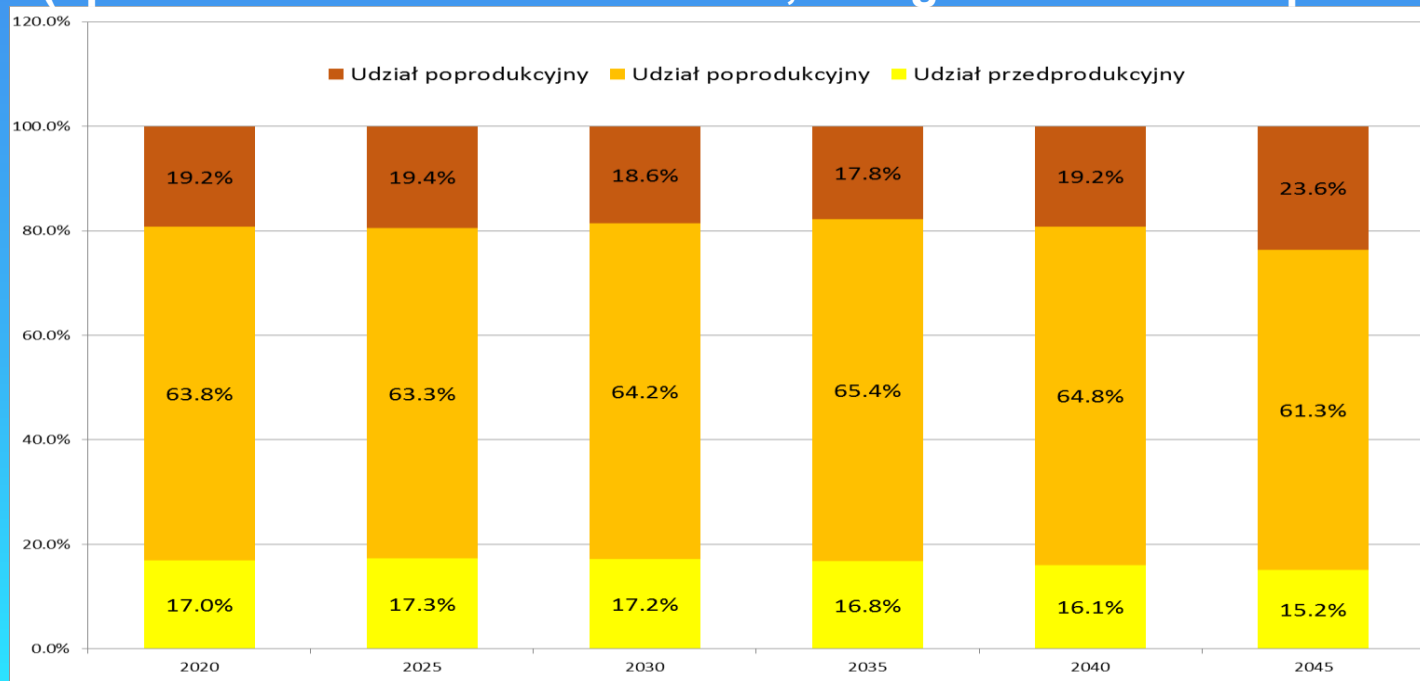
Prognozy liczby ludności Rzeszowa

Ludność miasta Rzeszowa według prognozy własnej do 2045 r.

Wpływ na rynek pracy i gospodarkę Rzeszowa

Stabilna wielkość zasobów siły roboczej, relatywnie niskie obciążenie ludnością w wieku poprodukcyjnym, struktura konsumpcji bliższa aktualnej niż w innych miastach (np. budownictwo mieszkaniowe, usługi komunalne i społeczne)

Dziękuję Państwu za uwagę